

Ο Απόστολος της Κυριακής ΙΕ' Λουκά

/ [Επικαιρότητα](#)

Εβρ. ζ' 26 - η' 2.

Ἀδελφοί, τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν Ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος.

Ἀπόδοση στη νεοελληνική:

Ἀδελφοί, τέτοιος ἀρχιερεὺς πραγματικὰ μᾶς ἔπρεπε, ἅγιος, ἄκακος, ἀμόλυντος, χωρισμένος ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ὑψωμένος τώρα ἐπάνω ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ἀνάγκην, ὅπως οἱ ἀρχιερεῖς, νὰ προσφέρει θυσίας κάθε ἡμέραν, πρῶτα διὰ τὰς δικὰς του ἁμαρτίας καὶ ἔπειτα διὰ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· αὐτὸ τὸ ἔκανε μιὰ γιὰ πάντα, ὅταν προσέφερε τὸν ἑαυτόν του. Ὁ νόμος ἐγκαθιστᾷ ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀδυναμίας. Τὰ λόγια ὁμως τοῦ ὅρκου, ποὺ ἐδόθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸν νόμον, ἐγκαθιστοῦν αἰωνίως τὸν Υἱόν, τὸν τέλειον.

Τὸ βασικὸν σημεῖον τῶν ὅσων λέγομεν εἶναι τοῦτο: ὅτι ἔχομεν ἓνα τέτοιον ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος ἐκάθησε εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης εἰς τοὺς

οὐρανούς, ὅπου ὑπηρετεῖ τὰ Ἅγια τῶν ἁγίων καὶ τὴν σκηνὴν τὴν ἀληθινὴν, τὴν ὁποῖαν ἔστησεν ὁ Κύριος καὶ ὄχι ἄνθρωπος.

Σχολιασμός

Τὴν Κυριακὴν, 27 Ιανουαρίου, διαβάζεται τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα τῆς εορτῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Τὸ συγκεκριμένο ἀνάγνωσμα διαβάζεται στὴ μνήμη Ἱεραρχῶν λόγῳ τῆς αναφορᾶς τοῦ στὴν ἱερωσύνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἶναι παρμένο ἀπὸ τὴν πρὸς Εβραίους Ἐπιστολή.

Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ εἶναι γραμμένη σὲ ἀνώτερη κοινὴ γλῶσσα καὶ δίνει περισσότερὸ τὴν ἐντύπωση πραγματείας παρὰ ἐπιστολῆς. Μέσα ἀπὸ αὐτὴ βλέπουμε νὰ ὑπάρχει μιὰ ταυτότητα ἐμπειριῶν μεταξύ τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Βλέπουμε τὸ πῶς ὁ Θεός, μέσα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ προηγήθηκαν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, προετοίμασε τὸ λαὸ τοῦ γιὰ τὴν ἐλευση τοῦ Χριστοῦ. Μποροῦμε ἀκόμη νὰ δούμε τὸ πῶς ἐρμηνεύεται χριστολογικὰ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη. Μέσα ἀπὸ τὸ συγκεκριμένο ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα βλέπουμε νὰ γίνεται ἀναφορὰ στὸ ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸν ἀληθινὸ μέγα ἀρχιερέα. Βλέπουμε ἀκόμη νὰ τονίζεται ἡ ἀνωτερότητα τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ οὐρανοῦ θυσιαστηρίου ἐναντὶ τοῦ Ἰουδαίου ἀρχιερέα καὶ τοῦ ἐπίγειου θυσιαστηρίου ποὺ βρισκόταν στὸν ἰουδαϊκὸ ναό.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ 7ου κεφαλαίου βλέπουμε νὰ γίνεται ἀναφορὰ στὴν ἱερωσύνη τοῦ Μελχισεδέκ, ἡ ὁποία τελειώνει με μιὰ τυπολογικὴ σύγκριση μεταξύ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Μελχισεδέκ. Τὴ σύγκριση αὐτὴ τὴν βρίσκουμε στὸν στίχο 4 τοῦ 109 ψαλμοῦ ὁποῦ μας ἀναφέρει γιὰ τὸν ἐρχόμενο Μεσσία: «Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ». Ὁ Μελχισεδέκ ἦταν βασιλιάς τῆς Σαλήμ καὶ ἱερέας τοῦ υψίστου Θεοῦ. Ὁ Ἀβραάμ ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴ νικηφόρα μάχη κατὰ τῶν βασιλέων συνάντησε τὸν Μελχισεδέκ, ὁ ὁποῖος τὸν εὐλόγησε. Τόσο μεγάλος ἦταν ὁ Μελχισεδέκ, ὥστε ὁ Ἀβραάμ τοῦ ἔδωσε τὸ ἓνα δέκατο ἀπ' ὅλα τοῦ τα λάφυρα. Τὸ ὄνομα Μελχισεδέκ σημαίνει πρῶτον «βασιλιάς δικαιοσύνης» καὶ δεύτερο «βασιλιάς εἰρήνης». Γιὰ τὸν Μελχισεδέκ δὲν γνωρίζει κανένας τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα τοῦ ἢ τὸ γενεαλογικὸ τοῦ δένδρο, οὔτε πότε γεννήθηκε οὔτε πότε πέθανε. Παραμένει παντοτινὰ ἱερέας καὶ μοιάζει ἔτσι με τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀρχιερωσύνη τοῦ Χριστοῦ δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθεῖ σύμφωνα με τοὺς τύπους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ποὺ χρησιμοποιοῦνταν γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἀρχιερεῖς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης πρόσφεραν αἱματηρὲς θυσίαις ζώων γιὰ ἐξαγνισμό τόσο τῶν δικῶν τοὺς ἀμαρτιῶν ὅσο καὶ γιὰ τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ λαοῦ. Ἀντίθετα μ' αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, βλέπουμε ὅτι πρόσφερε μιὰ γιὰ πάντα τὸν εαυτό τοῦ ὡς θυσία γιὰ τὴ σωτηρία ολόκληρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸ ὁποῖο βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὴν ἀμαρτία. Ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ προσφέρθηκε μιὰ γιὰ πάντα καὶ ἀπέδωσε πολὺ

περισσότερα από όσα δεν απέδωσαν όλες μαζί οι θυσίες των αρχιερέων.

Ο απόστολος Παύλος μας παρουσιάζει τον Θεό να ορκίζεται για τον Χριστό ότι θα είναι ιερέας για πάντα όπως ο Μελχισεδέκ. Έτσι ο Χριστός γίνεται εγγυητής μιας ανώτερης διαθήκης και καταργούνται οι παλιές διατάξεις του μωσαϊκού νόμου. Οι ιερείς στην Παλαιά Διαθήκη γίνονταν χωρίς τέτοιο όρκο από μέρους του Θεού. Ο όρκος ο οποίος δίνεται εδώ από το Θεό δεν αθετείται αλλά δίνει ένα μεγαλύτερο κύρος στο ιερατικό αξίωμα του Χριστού. Μέσα λοιπόν από αυτό το αιώνιο ιερατικό αξίωμα του Χριστού φαίνεται και η ωφέλεια για εμάς τους ανθρώπους. Ο Χριστός επειδή παραμένει αιώνιος, σώζει για πάντα όσους πλησιάσουν τον Θεό μέσω αυτού. Ζει αιώνια για να μεσιτεύει γι' αυτούς.

Τέτοιος λοιπόν αρχιερέας μας χρειαζόταν, που να είναι όσιος, δηλαδή χωρίς αμαρτίες, να είναι αγιασμένος από το Θεό, να λείπει από αυτόν η κλήση προς την αμαρτία για να μπορέσει να σώσει τους ανθρώπους. Να είναι άκακος δηλαδή να μην έχει κακία, πονηρία και μοχθηρία. Να είναι αμίαντος χωρίς δηλαδή το μίasma της αμαρτίας. Μέσα από αυτούς τους χαρακτηρισμούς φαίνεται η καθαρότητα της ανθρώπινης φύσεως του Χριστού. Ο νόμος που υπήρχε εγκαθιστούσε αρχιερείς ανθρώπους μς ατέλειες. Ο όρκος όμως που δόθηκε μετά το νόμο καθιστούσε αρχιερέα τον Υιό του Θεού, ο οποίος είναι και παραμένει αιώνιος. Ο αρχιερέας αυτός ανέβηκε στα ουράνια και κάθισε στα δεξιά του θρόνου της μεγαλωσύνης του Θεού. Εκεί υπηρετεί στα άγια των αγίων και στην αληθινή σκηνή του μαρτυρίου την οποία κατασκεύασε ο Θεός και όχι ο άνθρωπος.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω βλέπουμε την ανωτερότητα της αρχιερωσύνης του Χριστού, έναντι της αρχιερωσύνης που είχαν οι αρχιερείς της Παλαιάς Διαθήκης, στα εξής σημεία: α) χάρη στην αιώνια ζωή του Χριστού έναντι αυτών οι οποίοι ήταν προσωρινοί, β) χάρη στην υπόσχεση του ιδίου του Θεού ότι θα είναι αιώνια αρχιερέας, ο Χριστός, όπως ο Μελχισεδέκ, ενώ οι αρχιερείς της Παλαιάς Διαθήκης δεν είχαν αυτή την υπόσχεση από μέρους του Θεού, γ) χάρη στην μοναδικότητα της θυσίας του Χριστού, ο οποίος πρόσφερε τη θυσία του εφάπαξ για όλους τους ανθρώπους, ενώ οι αρχιερείς της Παλαιάς Διαθήκης πρόσφεραν καθημερινά θυσίες, δ) χάρη στο ότι ο Χριστός έγινε λειτουργός της αληθινής σκηνής που θεμελιώθηκε από τον ίδιο τον Θεό ενώ οι αρχιερείς της Παλαιάς Διαθήκης ήταν λειτουργοί της σκηνής που προεικονίζει την αληθινή σκηνή και θεμελιώθηκε από τους ανθρώπους και ε) χάρη στην προσφορά του ιδίου του εαυτού του Χρίστου ως θυσίας, ενώ οι αρχιερείς της Παλαιάς Διαθήκης πρόσφεραν διάφορα ζώα ως θυσίες.

Οι λόγοι του σημερινού αποστολικού αναγνώσματος αναφέρονται στην εορτή του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου του οποίου τη μνήμη τιμά σήμερα η Εκκλησία μας. Η ζωή και το έργο το οποίο μας έχει αφήσει τόσο ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος όσο και οι άλλοι άγιοι της Εκκλησίας βλέπουμε ότι αποτελούν πιστή εφαρμογή της διδασκαλίας της Αγίας Γραφής.

Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος γεννήθηκε στην Αντιόχεια γύρω στο 354 μ. Χ. Ο πατέρας του ονομαζόταν Σεκούνδος και ήταν ανώτερος αξιωματικός του στρατού της Συρίας. Η μητέρα του ονομαζόταν Ανθούσα και έμεινε χήρα σε ηλικία 20 χρονών, αφού λίγο χρόνο μετά τη γέννηση του παιδιού της πέθανε ο άντρας της. Παρόλο το νεαρό της ηλικίας της δεν σκέφτηκε να ξαναπαντρευτεί αλλά αφοσιώθηκε στην ανατροφή και τη μόρφωση του παιδιού της. Ο Ιωάννης ήταν ευφυέστατο μυαλό και σπούδασε πολλές επιστήμες στην Αντιόχεια κοντά στον

διακεκριμένο διδάσκαλο Λιβάνιο. Τη μεγάλη του ευφυΐα επαινούσε και ο διδάσκαλος του ρήτορας Λιβάνιος, ο οποίος όταν ρωτήθηκε πρὸς τα τέλη της ζωής του ποιον θα άφηνε διάδοχό του, απάντησε: «τον Ιωάννη, αν δεν τον είχαν κλέψει οι χριστιανοί». Ακολούθως μεταβαίνει στην Αθήνα για συνέχιση των σπουδών του, όπου γνωρίζει το Μέγα Βασίλειο. Με το τέλος των σπουδών του εξασκεί για πολύ λίγο χρονικό διάστημα το επάγγελμα του δικηγόρου ή του διδασκάλου της ρητορικής και ακολούθως αποσύρεται στην έρημο της Αντιοχείας. Εκεί ασκήτευσε για έξι χρόνια. Στην αρχή κοντά σε κάποιον γέροντα για τέσσερα χρόνια και αργότερα μόνος του σε ένα σπήλαιο για δύο χρόνια.

Εκεί αρρώστησε από κάποια ασθένεια στα νεφρά και επιστρέφει στην Αντιόχεια. Το 381 σε ηλικία 34 ετών χειροτονείται διάκονος από τον Μελέτιο Αντιοχείας. Σε ηλικία 40 ετών χειροτονείται πρεσβύτερος από τον Φλαβιανό ο οποίος διαδέχθηκε το Μελέτιο στον θρόνο της Αντιόχειας. Κατά τη διάρκεια της ιερατικής του διακονίας ανέπτυξε όλα τα ψυχικά χαρίσματα που διέθετε. Μιλούσε στα πλήθη της Αντιόχειας με πύρινο θείο ζήλο και ευγλωττία, σείοντας και συγκινώντας τις ψυχές τους.

Την περίοδο εκείνη είχε πεθάνει ο αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νεκτάριος και ο πρωθυπουργός Ευτρόπιος πείθει τον βασιλιά Αρκάδιο ότι ο Χρυσόστομος είναι ο καταλληλότερος για να αναλάβει τον αρχιεπισκοπικό θρόνο της πρωτεύουσας. Έτσι με κοινή ψήφο του βασιλιά και του κλήρου χειροτονείται αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως στις 15 Δεκεμβρίου του 397. Από τη θέση του αυτή συνέχισε να ερμηνεύει την Αγία Γραφή, να είναι ασκητικός και να γυρίζει σε όλους τους ναούς της βασιλεύουσας κάνοντας ομιλίες. Ελέγχει και στηλιτεύει κάθε παρανομία και κακία χωρίς φόβο. Αυτό έγινε αιτία να δημιουργήσει αρκετούς εχθρούς, μέχρι και την ίδια την αυτοκράτειρα Ευδοξία την οποία ήλεγχε συχνά για την συμπεριφορά της. Το 403 η αυτοκράτειρα Ευδοξία συγκαλεί σύνοδο με 36 επισκόπους στο χωριό Δρυ της Χαλκηδόνας και καθαιρεί και εξορίζει τον Χρυσόστομο. Η απόφασή της αυτή εξοργίζει τα πλήθη και έτσι αναγκάζεται να τον ανακαλέσει η ίδια από την εξορία και να τον αποκαταστήσει ξανά και πάλι στον θρόνο του. Δεν πέρασε πολύς καιρός και ο Χρυσόστομος την ελέγχει και πάλι για ένα άγαλμα αργυρό που παρίστανε την Ευδοξία και στήθηκε στην πλατεία της γερουσίας απέναντι του καθεδρικού ναού. Εκεί γίνονταν πανηγύρεις που είχαν ειδωλολατρικό χαρακτήρα. Το 404 τον εξορίζει για δεύτερη φορά στο χωριό Κουκουσό που βρίσκεται στα σύνορα της Καππαδοκίας με την Αρμενία.

Από εκεί συνέχισε με επιστολές να παρηγορεί και να στηρίζει το ποίμνιο του. Από την Κουκουσό μεταφέρεται στα Κόμανα του Πόντου όπου μετά από πολλές κακουχίες και ταλαιπωρίες πεθαίνει στις 14 Σεπτεμβρίου του 407 μ.Χ. Η Εκκλησία,

λόγω της μεγάλης εορτής της Υψώσεως του Τίμιου Σταυρού, μετέφερε την μνήμη του στις 13 Νοεμβρίου. Επίσης στις 27 Ιανουαρίου εορτάζουμε την ανακομιδή των λειψάνων του, ενώ στις 30 Ιανουαρίου, ο άγιος Ιωάννης εορτάζει μαζί με τους άλλους δύο μεγάλους Ιεράρχες, Μέγα Βασίλειο και Γρηγόριο Θεολόγο.

Ο ιερός Χρυσόστομος είναι από τους μεγαλύτερους, αν όχι ο μεγαλύτερος εκκλησιαστικός συγγραφέας. Αυτό φαίνεται από δύο λόγους: α) το μεγάλο όγκο των έργων του που ευτυχώς μας έχουν διασωθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος, β) τη ποιότητα των έργων του από απόψεως γλώσσας, περιεχομένου και έκφρασης. Το μεγαλύτερο μέρος των έργων του Χρυσοστόμου αποτελείται από ομιλίες, ενώ το υπόλοιπο από πραγματείες και επιστολές.